

Ocena jury zawodów

Rodzaj pytania	Pytanie opisowe (0–25 pkt)	Zadanie z analizy finansowej (0–15 pkt)	Pytania testowe (0–60 pkt)	Razem	nr zawodnika
Ocena					

■ ■ ■ XXXIII OLIMPIADA WIEDZY EKONOMICZNEJ ■ ■ ■

Rok szkolny 2019/2020 Zawody II stopnia (okręgowe)

Zestaw nr

I. Pytanie opisowe o charakterze ogólnym (0–25 pkt)

Czy grozi nam nowy luddyzm? Przedstaw wpływ czwartej rewolucji przemysłowej na rynek pracy.

Przykładowy schemat odpowiedzi:

Część teoretyczna:

1. Istota oraz tło historyczne ruchu społecznego jakim był luddyzm
2. Charakterystyka oraz megatrendy czwartej rewolucji przemysłowej w kontekście rynku pracy
3. Czwarta rewolucja przemysłowa a funkcja produkcji
4. Postęp techniczny a zatrudnienie – analiza teoretyczna:
 - a) Skutki postępu technicznego przy neutralnej tendencji postępu i stałej relacji cen czynników produkcji
 - b) Skutki postępu technicznego przy postępie zachęcającym do kapitałochłonności i przy stałej relacji cen czynników produkcji
 - c) Skutki postępu technicznego przy postępie zachęcającym do kapitałochłonności i przy wzroście stosunku płac do cen usług kapitału
5. Czwarta rewolucja przemysłowa a wybrane instytucje rynku pracy

Część praktyczna:

1. Omówienie doświadczeń historycznych związanych z etapami rewolucji przemysłowej na wielkość oraz strukturę popytu na pracę
2. Analiza charakterystyki zmian zatrudnienia (poziomu bezrobocia) wywołanych czwartą rewolucją przemysłową, w tym w ujęciu międzynarodowym
3. Czwarta rewolucja przemysłowa a elastyczność rynku pracy
4. Znaczenie roli państwa na rynku pracy, w tym w polityce kształtowania struktury podaży pracy, w kontekście czwartej rewolucji przemysłowej
5. Próba odpowiedzi na pytanie czy czwarta rewolucja przemysłowa może dla rynku pracy być „twórczą destrukcją”

II. Zadanie z analizy finansowej (0–15 pkt)

Przedsiębiorstwo X działa w branży produkującej kauczukowe piłeczki. Niżej zostały przedstawione niektóre informacje dotyczące jego sytuacji finansowej, w tym wybrane pozycje bilansu oraz rachunku zysków i strat (w wariantcie kalkulacyjnym) z 2017 i 2018 r. (wyniki podaj w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku). W analizowanym przedsiębiorstwie nie występują następujące pozycje: krótkoterminowe rozliczenia międzykresowe, należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

Kategoria (dane w mln zł)	2017	2018
Przychody ze sprzedaży	3 938,10	4 725,80
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1 934,30	2 355,90
Zysk brutto ze sprzedaży	2 003,90	2 369,90
Pozostałe koszty operacyjne	18,70	18,70
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	462,90	372,50
Rzeczowe aktywa trwałe	787,00	1 144,30
Wartości niematerialne i prawne	197,50	261,70
Należności od odbiorców z tytułu dostaw i usług (handlowe)	95,70	124,40
Zapasy	1 417,70	1 806,10
Zobowiązania wobec dostawców	235,80	864,20
Zobowiązania długoterminowe	1277,80	2650,90
Aktywa trwałe	1 154,10	3 574,10
Suma bilansowa	3 369,90	6 736,00

a) Oblicz wskaźnik udziału należności handlowych w majątku obrotowym przedsiębiorstwa X w 2018 r. (2 pkt)

M_o = aktywa ogółem (suma bilansowa) – aktywa trwałe = 3 161,90

$$W_{um} = \frac{N}{M_o} * 100\% \approx 3,93\%$$

gdzie: W_{um} – wskaźnik udziału należności handlowych w majątku obrotowym; N – należności handlowe; M_o – majątek obrotowy.

b) Oblicz wartość wskaźnika relacji dynamiki należności handlowych (od odbiorców z tytułu dostaw i usług) i dynamiki przychodów ze sprzedaży przedsiębiorstwa X dla 2018 r. (2 pkt). Zinterpretuj oraz wyjaśnij, co oznacza uzyskany wynik w przypadku przedsiębiorstwa X (3 pkt).

$$W_{rns} = \frac{W_{dn}}{W_{ds}} \approx 1,08$$

gdzie: W_{rns} – wskaźnik relacji dynamiki należności i dynamiki przychodów ze sprzedaży; W_{dn} – wskaźnik dynamiki należności; W_{ds} – wskaźnik dynamiki przychodów ze sprzedaży, towarów i materiałów

Wartość wskaźnika na poziomie 1,08 oznacza, że 1% wzrostowi przychodów ze sprzedaży towarzyszy wzrost należności o 1,08%, co wskazuje, że przedsiębiorstwo X w 2018 r. zwiększyło zakres stosowania kredytu kupieckiego (kredytowania odbiorców), który nie prowadził do odpowiedniego wzrostu sprzedaży.

c) Wyjaśnij, o czym informuje wskaźnik pozycji kredytowej przedsiębiorstwa (2 pkt). Oblicz (2 pkt) i zinterpretuj (2 pkt) wartość wskaźnika pozycji kredytowej dla przedsiębiorstwa X w 2018 r.

Wartość wskaźnika pozycji kredytowej informuje o tym, czy przedsiębiorstwo jest dawcą, czy biorcą kredytu kupieckiego. Jeżeli wskaźnik ten jest mniejszy od 1, to przedsiębiorstwo jest per saldo biorcą kredytu. Jeżeli wskaźnik jest większy od 1, to przedsiębiorstwo jest per saldo dawcą kredytu kupieckiego.

$$W_{pk} = \frac{N}{Z_o} = \frac{124,40}{864,20} \approx 0,14$$

gdzie: W_{pk} – wskaźnik pozycji kredytowej; N – należności z tytułu dostaw; Z_o – zobowiązanie z tytułu dostaw
Wskaźnik pozycji kredytowej wynosi 0,14, oznacza to, że na 1 zł zobowiązań bieżących przypada 0,14 zł należności wobec kontrahentów.

Alternatywnie: Zobowiązania wobec dostawców pokrywają należności wobec odbiorców blisko siedmiokrotnie. Lub: Wartość udzielonych przez przedsiębiorstwo X kredytów kupieckich stanowi jedynie około 14% wartości zobowiązań wobec dostawców tego przedsiębiorstwa.

d) Ze względu na fakt, że należności handlowe są obciążone ryzykiem, przedsiębiorstwa często dążą do ich minimalizowania. Jednocześnie mogą one pełnić ważne funkcje w przedsiębiorstwie, wskaż dwie z nich (2 pkt).

Przykładowe odpowiedzi:

- wpływanie na wielkość sprzedaży;
- kształtowanie kontaktów handlowych z odbiorcami;
- oddziaływanie na strukturę majątku obrotowego;
- wpływanie na płynność finansową przedsiębiorstwa.

III. Pytania testowe – w każdym pytaniu zaznacz **[X]** przy prawidłowej odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź na pytanie testowe otrzymujesz 2 pkt. Każda zmiana odpowiedzi w pytaniach testowych traktowana jest jako odpowiedź błędna. Odpowiedzi zaznaczone ołówkiem nie są punktowane (0–60 pkt).

1. Dywidenda przysługuje posiadaczowi:

- opcji
- akcji
- bonów pieniężnych
- obligacji zerokuponowych

2. Różnica między dochodami a wydatkami budżetowymi pomniejszonymi o koszty obsługi długu publicznego to:

- saldo memoriałowe budżetu
- saldo strukturalne budżetu
- saldo pierwotne budżetu
- saldo cykliczne budżetu

3. Krzywa Beveridge'a przedstawia zależność między:

- liczbą bezrobotnych a liczbą wolnych miejsc pracy
- poziomem inflacji a bezrobociem
- rozmiarami deficytu budżetowego a handlowego
- wysokością stopy procentowej a poziomem dochodu rozporządzalnego

4. Załóżmy, że pewną gospodarkę będącą autarkią opisują następujące równania: $C = 100 + 0,5Y_D$; $I = 200$; $G = 150$; $T = 120$ (gdzie: C – konsumpcja; Y_D – dochód rozporządzalny; I – inwestycje; G – wydatki publiczne; T – podatki minus transfery budżetowe otrzymywane przez konsumenta). Ile wynoszą wydatki autonomiczne w tej gospodarce?

- 300
- 390
- 450
- 510

5. W opinii niektórych ekonomistów czwarta rewolucja przemysłowa doprowadzi do zwiększenia poziomu bezrobocia ze względu na likwidację przestarzałych miejsc pracy spowodowaną automatyzacją procesów produkcji. Tak powstałe bezrobocie będzie mieć charakter:

- cykliczny
- strukturalny
- frakcyjny
- frykcyjny

6. Z którą rewolucją przemysłową związane jest wprowadzenie masowej produkcji?

- pierwszą
- drugą
- trzecią
- czwartą

7. Dobra A i B są doskonale komplementarne i konsument konsumuje je w stałej proporcji 1:1. Pod jakim kątem jest nachylona ścieżka ekspansji dochodowej do osi odciętych?

- 0°
- 45°
- 90°
- nie da się tego ustalić na podstawie podanych danych

8. Które stwierdzenie dotyczące krzywych obojętności w teorii konsumenta jest prawdziwe?

- krzywe obojętności zawsze muszą mieć nachylenie ujemne
- krzywe obojętności zawsze przecinają się pod kątem prostym
- w przypadku gdy jedno dobro jest dobrem niechcianym, krzywe obojętności mają nachylenie ujemne
- krzywe obojętności nie przecinają się

9. Która z odpowiedzi prawidłowo przedstawia sytuację przedsiębiorstwa w stanie długookresowej równowagi na rynku konkurencji monopolistycznej (gdzie: Z – zysk ekonomiczny; MC – koszt krańcowy; P – cena; ATC – przeciętny koszt całkowity; q – wielkość sprzedaży; MR – utarg krańcowy)?

- $Z > 0$
- $ATC = P$
- $MR = ATC$
- $MC = P$

10. Cena jednego pluszowego misia wynosi 50 zł, krzywa podaży jest opisana równaniem $p = 2q + 2$, a krzywa popytu $p = -2q + 98$ (gdzie: p – cena za sztukę w zł; q – ilość w sztukach). Ze względu na zmianę gustów klientów nowa cena w punkcie równowagi wzrosła do 70 zł. Nowa krzywa popytu opisana jest równaniem $p = -2q + 138$. Ile wynosi przyrost nadwyżki producenta dla dotychczasowych sprzedawców?

- 20
- 476
- 480
- 864

11. Transakcja *reverse repo* przeprowadzona przez bank centralny:

- polega na sprzedaży papierów wartościowych z jednoczesnym zawarciem umowy ich odkupienia w przyszłości
- polega na kupnie papierów wartościowych z jednoczesnym zawarciem umowy ich odsprzedaży w przyszłości
- jej celem jest dostarczenie płynności sektorowi bankowemu
- jest przykładem bezwarunkowej operacji otwartego rynku

12. Pozycja „saldo błędów i opuszczeń” jest elementem:

- zestawienia aktywów w bilansie przedsiębiorstwa
- bilansu płatniczego
- rachunku zysków i strat
- raportu z badania sprawozdania finansowego biegłego rewidenta

13. W przypadku której ze struktur rynkowych przedsiębiorstwo będzie sprzedawać wszystkie swoje produkty po cenie rynkowej równej kosztowi krańcowemu?

- oligopolu Stackelberga
- oligopolu Bertranda
- monopolu doskonale różnicującego cenę
- oligopolu Cournota

14. Za twórcę koncepcji naturalnej stopy procentowej uważa się:

- J.M. Keynesa
- M. Friedmana
- K. Wicksella
- A. Greenspana

15. Zmiana warunków pożyczki to:

- sekurytyzacja
- denominacja
- inercja
- konwersja

16. Realizując ekspansywną politykę pieniężną, Narodowy Bank Polski może:

- zwiększyć stopę rezerwy obowiązkowej
- zmniejszyć *haircut* przy określeniu wartości poziomu zabezpieczeń kredytu lombardowego
- podnieść wysokość stopy referencyjnej
- nabywać państwowe obligacje na rynku pierwotnym

17. Spółka X jest notowana na giełdzie i aktualna cena rynkowa jednej akcji wynosi 100 zł. Dodatkowo wiemy, że ostatnio wypłacona dywidenda na jedną akcję wyniosła 4 zł, a spodziewane tempo wzrostu dywidendy równe jest 5%. Ile wynosi koszt kapitału własnego?

- 4,20%
- 5,00%
- 6,05%
- 9,20%

18. Szybkość obiegu pieniądza obliczamy:

- dzieląc wartość nominalną produkcji przez ilość pieniądza w obiegu
- dzieląc wartość realną produkcji przez ilość pieniądza w obiegu
- mnożąc wartość realną produkcji i podaż pieniądza (agregat M3)
- mnożąc wartość realną produkcji i bazę monetarną (M0)

19. Przedsiębiorstwo X sprzedające wózki dziecięce ma następującą funkcję produkcji $Q = L - 2L^2 + 2K - K^2$ (gdzie: Q – to wielkość produkcji przedsiębiorstwa X w ciągu miesiąca, L – to liczba przepracowanych w ciągu miesiąca roboczogodzin, K – to ilość zaangażowanego w ciągu miesiąca kapitału). Dodatkowo, wiemy że koszt czynnika pracy w przedsiębiorstwie w przeliczeniu na godzinę wynosi 40 zł, a koszt jednostki kapitału 80 zł. Które z równań przedstawia zależność opisującą optymalną (najtańszą) kombinację kapitału i pracy umożliwiającą osiągnięcie pożądanego poziomu produkcji?

- $K = 2L + 0,5$
- $K = 4L$
- $L = 4K$
- $L = K$

20. Przedsiębiorstwo X produkuje wodę mineralną, a rynek, na którym działa, jest doskonale konkurencyjny. Cena jednej butelki wynosi 2 zł. Które ze stwierdzeń jest prawdziwe?

- utarg krańcowy niezależnie od wielkości sprzedaży nie przewyższy utargu przeciętnego
- im wyższa sprzedaż, tym większy jest utarg przeciętny
- im wyższa sprzedaż, tym większy jest utarg krańcowy
- im wyższa sprzedaż, tym mniejszy jest utarg całkowity

21. Które stwierdzenie dotyczące *sharing economy* jest prawdziwe?

- są to systemy, które ułatwiają dzielenie się nie w pełni wykorzystanymi zasobami lub usługami – odpłatnie lub bezpłatnie – bezpośrednio między podmiotami indywidualnymi lub organizacjami
- jest to innowacja społeczna, która nie jest zgodna z postulatami gospodarki zrównoważonego rozwoju
- w przypadku tej formy działalności w praktyce nie funkcjonuje model B2C
- w przypadku tej formy działalności kluczowe jest przenoszenie prawa własności

22. Które z równań prawidłowo przedstawia zależność występującą między oszczędnościami narodowymi (S), inwestycjami krajowymi (I) oraz odpływami kapitałowymi netto (NCO) w gospodarce otwartej?

- $S = I + NCO$
- $I = S + NCO$
- $I \times S = NCO$
- $NCO \times I = S$

23. Które stwierdzenie dotyczące gospodarki dostępności (*access economy*) jest prawdziwe?

- są to systemy, które umożliwiają nieodpłatny transfer własności dóbr
- są to systemy online umożliwiające płatność za transfer własności dóbr
- tego typu systemy (modele działalności) nie funkcjonują w Polsce
- jej przykładem jest wspólny transport (*car-pooling*)

24. Które stwierdzenie dotyczące negatywnego szoku podażowego jest prawdziwe?

- powoduje on przesunięcie krótkookresowej krzywej zagregowanej podaży w prawo
- jego wystąpienie nie wpływa na położenie krótkookresowej krzywej zagregowanej podaży
- powoduje on przesunięcie krótkookresowej krzywej Phillipsa w prawo
- powoduje on przesunięcie krzywej zagregowanego popytu w prawo

25. Zakładając, że popyt na ziemniaki jest doskonale elastyczny (na osi odciętych zaznaczono ilość sprzedawanych kilogramów ziemniaków, a na osi rzędnych cenę jednego kilograma), to krzywa popytu na ziemniaki jest:

- linią równoległą do osi odciętych
- linią równoległą do osi rzędnych
- linią o nachyleniu 45°
- parabolą

26. Które stwierdzenie dotyczące rozwinięcia teorii oczekiwań zaproponowanego przez Portera-Lawlera jest prawdziwe?

- zgodnie z nim większe zadowolenie z pracy może prowadzić do większych osiągnięć
- zgodnie z nim w systemie motywacji nie ma znaczenia sprawiedliwy system nagradzania wykorzystywany w organizacji
- postuluje ono ograniczenie systemu motywacyjnego wyłącznie do systemu kar
- zgodnie z nim większe osiągnięcia mogą prowadzić do większego zadowolenia

27. Podział rynku na segmenty biorący za podstawę wiedzę klientów o produkcie, ich postawy wobec niego, sposoby zastosowania, a także reakcje na niego, to:

- segmentacja behawioralna
- segmentacja geograficzna
- segmentacja demograficzna
- segmentacja psychograficzna

28. Forma grupowego podejmowania decyzji, w której grupa autonomicznych, niezależnych wypowiedających się ekspertów jest wykorzystywana do sformułowania zgodnej „uśrednionej” opinii, to:

- zespół interaktywny
- burza mózgów
- grupa delficka
- grupa nominalna

29. *Lean management* to:

- metoda zarządzania opierająca się na centralizacji decyzji i wzmocnieniu autokratycznego stylu kierowania
- wyszczuplone (odchudzone) zarządzanie
- metoda zarządzania przedsiębiorstwem, której celem jest zwiększenie liczby pracujących przy linii produkcyjnej
- nowa koncepcja zarządzania, która w praktyce po raz pierwszy została zastosowana w Polsce

30. Wielkie grupy przemysłowo-finansowe, nazywane czebolami, powstały w:

- Iranie
- Chile
- Wietnamie
- Korei Południowej